

INDHOLD

Forord	11
Sådan anvendes bogen	12
HOVEDGRUPPE A: FORDØJELSESGRUPPER OG STOFKIFTE	14
Midler mod for meget mavesyre og ulcus	14
Syrehæmmende midler	15
Antacida	15
H ₂ -antagonister	16
Syrepumpehæmmere	17
Slimhindebeskyttende midler	18
Sucralfat	18
Prostaglandinanaloger	18
Antirefluksmidler	19
Antiemetika	20
Serotoninantagonister	20
Motilitetsstimulerende midler	21
Antihistaminer, antipsykotika og glukokortikoider	22
Laksantia	23
Laksantia med primær virkning på tarminholdet	23
Osmotiske/salinske laksantia	23
Rumopfyldende laksantia	25
Midler, der stimulerer tarmperistaltikken	26
Rektale laksantia	27
Hæmorrhoidmidler	28

Antidiabetika	29
Human insulin	30
Insulinanaloger	32
Perorale antidiabetika	32
β -cellestimulerende midler	32
Biguanider	33
Glitazoner	34
HOVEDGRUPPE B: BLOD OG BLODDANNENDE ORGANER	36
Antikoagulantia	36
Vitamin K-antagonister	36
Hepariner til systemisk anvendelse	37
Hepariner til lokal anvendelse	39
Acetylsalicylsyre	39
Persantin	40
Plavix	40
HOVEDGRUPPE C: HJERTE OG KREDSLØB	42
Diuretika	42
Thiazider	42
Loop-diuretika	43
Kaliumbesparende diuretika	45
Hjertelægemidler	46
Digoxin	46
ACE-hæmmere	47
Betablokkere	48
Calciumantagonister	50
Nitrater	51

Lipidsænkende midler	53
Fibrater	53
Nikotinsyre	54
Anionbyttere	54
Statiner	55
Kolesterolabsorptionshæmmere	56
HOVEDGRUPPE D: DERMATOLOGISKE MIDLER	57
Glukokortikoider til dermatologisk brug	57
HOVEDGRUPPE H: HORMONER	59
Glukokortikoider	59
Thyroideahormoner	62
HOVEDGRUPPE J: INFEKTIONSSYGDOMME	63
Antibiotika	63
Penicilliner	63
Makrolider	65
Sulfonamider	66
Metronidazol	67
Antivirale midler	68
Midler mod herpes	68
Midler mod hiv	69
Reverse transkriptasehæmmere	70
Proteasehæmmere	71
Fungicide midler	72

HOVEDGRUPPE M: MUSKLER, LED OG KNOGLER	74
Antireumatika	74
Svagtvirkende non-opioide analgetika	74
NSAID til systemisk anvendelse	75
NSAID til lokal anvendelse	77
Glukokortikoider	77
HOVEDGRUPPE N: CENTRALNERVESYSTEMET	78
Analgetika	78
Opioider	78
Stærke opioider	79
Svage opioider	81
Tramadoler	82
Svagtvirkende non-opioide analgetika	83
Acetylsalicylsyrepræparater	83
Paracetamolpræparater	85
Kombinationspræparater	86
NSAID	86
Psykofarmaka	86
Antipsykotika	87
Antidepressiva	91
MAO-hæmmere	91
Tricykliske antidepressiva (TCA)	92
Adrenerge receptorhæmmere (NaSSA)	94
Selektive serotoningenoptagelseshæmmere (SSRI)	95
Serotonin- og noradrenalinvirkende præparater (SNRI)	97
Noradrenalingenoptagelseshæmmere (NARI)	98

Litiumsalte	99
Angstdæmpende midler.....	100
Benzodiazepiner.....	100
Azapironer	102
Antidepressiva	103
Antipsykotika	103
Betablokkere	103
Hypnotika	104
Benzodiazepiner	104
Cyclopyrroloner	105
Imidazopyridiner	106
Antiepileptika	107
Carbamazepin.....	107
Gabapentin	109
Valproat	110
Lamotrigen	111
Benzodiazepiner	112
Barbitursyrederivater.....	112
Topiramat.....	113
Midler mod Alzheimers sygdom	114
Acetylkolinesterasehæmmere.....	115
Glutamatantagonister	116
Antiparkinsonmidler	117
Antikolinergika	117
Dopaminagonister.....	118
Levodopapræparater	120
MAO-B-hæmmere	122
COMT-hæmmere.....	123

HOVEDGRUPPE R: RESPIRATIONSORGANER	124
Midler mod astma og KOL	124
β_2 -agonister	124
Theophylliner	126
Antikolinergika	127
Glukokortikoider	128
Kombinationspræparater	130
Midler mod hoste	131
Hostestillende midler	132
Slimløsnende midler	133
Antihistaminer	134
Antihistaminer til allergibehandling	135
Antihistaminer til transportsyge, kvalme og morbus Menière ..	136
Antihistaminer til lokal anvendelse	137
HOVEDGRUPPE S: ØJNE	138
Antibakterielle øjenmidler til lokal anvendelse	138
Ordforklaring	140
Stikord	144

FORORD

Inden for sundhedsområdet er der et øget behov for, at personalet hurtigt skal kunne hente viden og bruge denne viden til den bedst mulige pleje af patienten

Dosering af lægemidler går ofte hurtigt, og kontrollen er ikke altid optimal, derfor er det utroligt vigtigt at personalet har indsigt i patienternes medicin. I praksis er dette ikke altid nemt, men med Håndbog i lægemidler bliver den specielle farmakologi kort og præcist beskrevet. Bogen er opbygget på samme måde som bogen Medicin.dk (tidligere lægemiddelkataloget) og medicinrummet, således at der er sammenhæng mellem lærebøgerne, de klassiske opslagsværker samt den praktiske verden.

Bogen har medtaget hyppigt anvendte præparater og navnet på det aktive lægemiddelstof, så man kan blive fortrolig med lægemidlernes navne, anvendelse, virkning og bivirkninger, og dermed hjælpe med til at sikre den bedst mulige forståelse for lægemidlerne.

Bogen henvender sig til social- og sundhedsassistenter samt andre sundhedsprofessionelle faggrupper, der ønsker en letforståelig og håndterbar fag- og opslagsbog i speciel farmakologi. Sprog og terminologi svarer til det, man anvender i den sundhedsprofessionelle verden, men indeholder i størst mulig omfang de danske/anvendte udtryk. Et vist forudgående kendskab til lægemidler er dog nødvendigt for at få fuldt udbytte af bogen.

Inge Olsen
Marts 2009